

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., v právní věci žalobce: **N. D.**, zastoupeného Mgr. Eduardem Benešem, advokátem, se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2009, č. j. OAM - 599/LE - BE02 - BE03 - 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 3. 2009, č. j. 47 Az 5/2009 - 27,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Eduardu Benešovi, advokátovi, se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2856 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se svou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 5/2009 - 27 ze dne 19. 3. 2009, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM - 599/LE - BE02 - BE03 - 2008 ze dne 8. 1. 2009. Napadeným správním rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni 8. 1. 2009 (zákon o azylu), neboť stěžovatel v řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť krajský soud se dopustil nezákonnosti tím, že nesprávně posoudil skutečnost,

zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel má za to, že jsou na jeho straně důvodné obavy, že mu v případě vrácení do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a proto splňuje podmínky uvedené v § 14a zákona o azylu pro udělení doplňkové ochrany, případně, že by mu měl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Podle své výpovědi stěžovatel opustil zemi původu, neboť byl falešně obviněn z krádeže peněz ředitelem firmy, u které ve své zemi pracoval, následkem čehož byl spolu s manželkou fyzicky napaden a mu bylo vyhrožováno zabitím, pokud peníze nevrátí. Návratu do vlasti se obává, neboť si je jistý, že lidé, kteří ho napadli a vyhrožovali mu, na věc nezapomněli, našli by ho a tak by se znovu dostal do téže situace, ve které byl před opuštěním své vlasti.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný správní orgán popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jeho rozhodnutí a stejně tak i napadený rozsudek krajského soudu, byly podle jeho názoru vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvádí, že důvodem, pro který stěžovatel opustil zemi původu, bylo vyhrožování ze strany soukromých osob. Činy soukromých osob mohou být považovány za pronásledování, jen pokud je státní orgány podporují, tolerují či nejsou schopny zajistit přiměřenou ochranu. Stěžovatel se však neobrátil s prosbou o pomoc na příslušné státní orgány ani se nepokusil hledat ochranu jiným způsobem. Žalovaný správní orgán dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2004, č. j. 4 Azs 195/2004 - 56, dle kterého se stěžovatel nemůže v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu, neboť o těchto formách azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Napadený rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 27. 4. 2009. Kasační stížnost byla podána dne 28. 4. 2009.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Podmínka povinného zastoupení právním zástupcem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud dále zjišťoval, zda kasační stížnost splňuje požadavek na ni kladený ustanovením § 104a s. ř. s., tedy že svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. V případě, že by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. K otázce přijatelnosti kasační stížnosti, a tudíž výkladu pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Dle tohoto usnesení je kasační stížnost přípustná: 1) ohledně právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) ohledně právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny odlišně, 3) v případě potřeby změnit výklad určité právní otázky dosud řešené správními soudy jednotně (tzv. judikurní odklon), 4) v případě, kdy by bylo v napadeném rozhodnutí správního soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, a to a) pokud by krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní

judikaturu nebo b) pokud krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného nebo procesního práva.

V daném případě se jedná o situaci, kdy předmětné právní otázky již byly řešeny předchozí judikaturou Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud proto odkazuje např. na své rozhodnutí ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupné na www.nssoud.cz, kde je uvedeno, že „*Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).*“ Dále je třeba říci, že ve věci stěžovatele se jedná o případ, který byl v dosavadní judikatuře posuzován konstantně, a Nejvyšší správní soud je toho názoru, že v tomto případě není na místě učinit judikatorní odklon. Nebylo shledáno ani právní pochybení (natož zásadního charakteru) krajského soudu, neboť tento rozhodl v souladu se zákonem a stejně tak i s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Ve stěžovatelově zájmu bylo uvést ve své kasační stížnosti konkrétní důvody, na základě kterých by bylo možné posoudit jeho kasační stížnost tak, že podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto není na místě ji odmítnout v souladu s § 104a s. ř. s. Stěžovatel však ve své kasační stížnosti neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že podaná stížnost přesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy, a ani z kasační stížnosti či soudního spisu to nevyplývá.

Stěžovatel uvádí jako důvod kasační stížnosti nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení otázky, zda jsou v jeho případě dány podmínky pro udělení azylu. Namítá dále, že krajský soud ho svým rozhodnutím prakticky vydává do státu, kde mu hrozí nebezpečí újmy na zdraví i na životě, neboť státní orgány nejsou schopné žalobce ochránit v jeho situaci, a to především z toho důvodu, že byl křivě obviněn ze spáchání trestného činu. Na základě tohoto tvrzení stěžovatel odvozuje, že jsou splněny podmínky dle § 14a zákona o azylu a měla by mu být udělena doplňková ochrana, případně by mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Co se týče správnosti posouzení toho, zda jsou ve stěžovatelově případě splněny podmínky pro udělení azylu se Nejvyšší správní soud shoduje s názorem vysloveným správním orgánem, který ve věci stěžovatele aplikoval § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, čímž zamítl stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně neopodstatněnou z toho důvodu, že stěžovatel ve své žádosti neuvedl žádné azylově relevantní důvody, neboť problémy se soukromými osobami, které stěžovatel namítal, jimi nejsou. Správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zcela správně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na jeho rozhodnutí ze dne ze dne 1. 9. 2004, č. j. 4 Azs 195/2004 - 56, dostupné na www.nssoud.cz, ve kterém mj. uvádí, že v případě postupu dle § 16 zákona o azylu se jedná o tzv. zkrácené řízení, v němž neprobíhá proces dokazování ohledně splnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, neboť v případě, kdy stěžovatel neuvedl žádné azylově relevantní důvody, není co dokazovat. Následkem postupu dle § 16 zákona o azylu, tedy zamítnutí žádosti pro její zjevnou neopodstatněnost, pak je, že se stěžovatel „nemůže v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu, neboť o těchto formách azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto“. V souladu s výše uvedeným tak Nejvyšší

správní soud považuje za uzavřenou také otázku možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda ve stěžovatelově případě byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Z vyjádření žalovaného, stejně tak ze spisu vyplývá, že měl ve své vlasti problémy se soukromými osobami, nikoliv že by mu hrozilo nebezpečí od orgánů státní moci. Z jeho výpovědi je zřejmé také to, že se o vyhledání ochrany u státních orgánů domovského státu ani nepokusil. K námitce stěžovatele, že státní orgány nejsou schopny stěžovatele v této situaci ochránit především proto, že byl křivě obviněn z trestného činu, nejsou zcela pravdivé, neboť podle samotných slov stěžovatele je zřejmé, že nebyl nikdy oficiálně obviněn ze spáchání trestného činu, neboť krádež, ze které ho obvinil ředitel firmy, ve které byl stěžovatel zaměstnán, nebyla oficiálně ohlášena. Státní orgány domovského státu tak neměly důvod ve věci stěžovatele postupovat represivně a neposkytnout mu ochranu, když by o ni požádal. Ve stěžovatelův prospěch v této věci nesvědčí ani skutečnost, že o udělení mezinárodní ochrany nepožádal ihned po vstupu do České republiky, což je v situaci, kdy měl stěžovatel skutečnou obavu o svůj život a byl přesvědčen o zcela zřejmé existenci důvodů, pro které by mu měla být udělena mezinárodní ochrana, přinejmenším nezvyklé. Stěžovatelova argumentace v tom smyslu, že žádost nepodal z toho důvodu, že v České republice nikoho neznal a nevěděl, kde má o azyl požádat, nemůže být brána v potaz. Pokud by byl postup při žádosti u udělení mezinárodní ochrany pro toho, kdo nezná český jazyk a konkrétní postup pro její vyřízení, natolik složitý, jak vyplývá ze slov stěžovatele, byl by institut mezinárodní ochrany zcela zbytečným, protože by se k němu nikdy nedostali právě ti, pro které je určen. Stěžovatel se hned po svém příjezdu do České republiky mohl obrátit se svou žádostí např. na orgán policie. Tím, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, přispěl k domněnce, že tak učinil pouze z důvodu momentální potřeby legalizace pobytu na území České republiky. K tomuto Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupné na www.nssoud.cz, kde uvádí, že žadateli o azyl nemohl být „azyl udělen za situace, kdy o azyl požádal až po čtyřech letech nelegálního pobytu v České republice, nadto z důvodů odlišných, které jej z ochrany formou azylu diskvalifikovaly (zde hrozícího správního vyhoštění). O azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového.“ Nejvyšší správní soud proto potvrzuje rozhodnutí správního orgánu také v tom, že na straně stěžovatele nejsou splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť z výpovědi stěžovatele ani z dostupných zpráv nevyplývá hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 cit. zákona. V daném případě tedy byly dány důvody k aplikaci § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro věcné projednání kasační stížnosti a vzhledem k výše konstatované nepřijatelnosti kasační stížnost v souladu s § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Krajský soud svým usnesením ze dne 23. 2. 2009, č. j. 47 Az 5/2009 - 13, ustanovil Mgr. Eduarda Beneše, advokáta, se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, zástupcem stěžovatele pro řízení o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za zastupování, a to za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti, ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a také náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Částku pak zvýšil o 19 %, neboť zástupce je plátce DPH. Celkově tak Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele částku 2856 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu. K dalším požadavkům ustanoveného zástupce Nejvyšší správní soud poznamenává, že nemají zákonný podklad, pořípadně nebyly žádným způsobem doloženy.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu